

Beszámoló a „Dr. Bacsa György Emlékülés”-ről

2014. november 7-én az MGYT Gyógyszeripari Szervezete és az EOQ Magyar Nemzeti Bizottságának Gyógyszeripari Szakbizottsága a hagyományos „Dr. Bacsa György Emlékülés” keretében szakmai napot szervezett a Hőgyes Endre utcai Nagy Előadóteremben. A két szakmai szervezet meghívására Bacsa György egykori kollégái közül még néhány élő barát és ismerős, és az új szakmai nemzedék több képviselője jelent meg a rendezvényen.

Az emlékülés „Minőség és erkölcs a gyógyszer-kutatásban, gyártásban és forgalmazásban - Bacsa Györgyre emlékezve” című bevezető előadásában **Dr. Veress Gábor** egyetemi tanár, Bacsa György tisztelője és barátja, több fejlesztési feladatban munkatársa üdvözölte a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 90 éves fennállását, hivatkozva arra, hogy a Társaság alapvető célja a „gyógyszerési erkölcsök öregbítése”. Előadásában röviden ismertette Bacsa György példamutató életpályáját, kiemelve, hogy megszállottan harcolt az átláthatóságért, a rendért, a becsületességért és a tisztességért, és közel 10 éven keresztül ő volt a MGYT Gyógyszeripari Szervezetének elnöke. Az előadó ezután szomorúan megállapította, hogy Bacsa György nagyon levert és dühös lenne, ha most látná, hogy értékvesztett, megbolondult világunkban az emberiség a megsemmisülés felé rohan.

Prof. Dr. Veress Gábor előadásában értelmezte a gyógyítás és gyógyulás minőségét, majd példákkal illusztrálta a gyógyszerkutatás múltjának sikereit és erkölcs problémáit, továbbá a kutatás mai helyzetének veszélyeit. Röviden vázolta a gyógyszergyártás minőségbiztosításának jelentős értékeit és erkölcsi problémáit, majd kitért arra, hogy a gyógyszergyártás jövője elvben a sok beteg ember miatt biztosítva van. Előadásában hangsúlyozta, hogy a gyógyszerárak alaptevékenysége a szolgáltatás, ezért minőségbiztosítási rendszerüket ennek alapján kellene kiépíteni. Kitért arra is, hogy a patikusok nagyon nehéz helyzetben vannak, mert tevékenységükben össze kellene hangolni a hivatást, a közjó szolgálatát és a nyereségérdekeltséget. Előadását azzal zárta, hogy annak érdekében, hogy Dr. Bacsa György a mai helyzet miatt ne legyen levert és dühös, *fogjunk össze és harcoljunk az erkölcsi rend helyreállításáért!*

Ilku Livia: Biztonságosak-e a biztonsági elemek?

Tények a gyógyszerhamisításról

A WHO becslése szerint a világhálón minden második gyógyszer hamisított, a kereskedelem mégis egyre emelkedik. Magyarország már nem „csak” tranzitország, vagy hamis gyógyszert fogyasztó, hanem ilyen szert gyártó hely is lett: 2014. október 31-én a Budapesti Rendőr-főkapitányság egy Nagytétényi úti pincében gyógyszerkészítésre alkalmas berendezéseket, eszközöket talált és több ezer „Rivotril 2 mg” feliratú üveget foglalt le. A GYEMSZI OGYI a BRFK által lefoglalt készítményekről megállapította, hogy azok hamisítványok. Bár valóban a Rivotril 2 mg tablettá hatóanyagát, a klonazepámot tartalmazzák, de a jelzettnél kisebb mennyiségben és tablettként nagymértékben eltérő tartalommal. A készítmények „igen jó” hamisítványok.

Büntetőjogi vonulat

A gyógyszerhamisításból befolyt pénz egyéb súlyos bűncselekményeket támogat, így a büntetőjog kiemelt figyelmet fordít a hamis gyógyszer-kereskedelem visszaszorítására: a NAV és a Rendőrség példásan aktív ezen a területen, amit az is támogat, hogy a büntetőjog komoly szankciót rendel alkalmazni a gyógyszerhamisítás és kereskedelem esetére.

Gyógyszerjogi megközelítés

A gyógyszerhamisítás elleni küzdelem eszközeit az unió is jogrendbe állította. Az elmúlt időszak legjelentősebb európai gyógyszerjogi változását a gyógyszerbiztonsággal kapcsolatos rendelkezések hozták.

Így például az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK irányelv (Közösségi Gyógyszerkódex) szerint egy 2015 elején megjelenő európai uniós jogszabály részletesen rendelkezik majd a gyógyszereken elhelyezendő biztonsági elemekről. A gyártónak minden vényköteles terméket olyan biztonsági elemmel kell ellátni, mely segítségével dobozonként nyomon követhető a gyógyszer a gyártástól a patikai, kórházi expedálásig.

A nyomon követésre központi informatikai adattárat hoznak létre, mely naprakészen tudja követni az adott gyógyszert.

Azaz minden egyes doboz „bejelentkezik” a gyártás során és „kijelentkezik” a végső expediálásnál. Európai szinten évi 17 milliárd doboz vényköteles gyógyszerről beszélünk, 4600 különböző gyártóhelyről és 177000 expediálóhelyről. Európa eddigi legszerteágazóbb informatikai rendszere épül, melynek legkésőbb 2018 végétől működnie kell.

A szabályozás célja a hamis gyógyszerek legális láncba jutásának megakadályozása, ugyanakkor Magyarországon a legális gyógyszerellátási láncban (gyártó-nagykereskedő-egészségügyi szolgáltató) ez idáig nem találtak hamis gyógyszert. Ennek egyik oka nyilvánvalóan a tradicionálisan nagyon erősen kontrollált minőségbiztosítási lánc, ráadásul a gyógyszerek alacsony ára miatt hazánkban kisebb a hamisítás kockázatának kitett gyógyszerkör. Kérdés tehát, hogy a bevezetni kívánt rendszernek Magyarországra vonatkozóan van-e érdemi hozadéka, miközben a gyártókra és az ellátási lánc szereplőire hárulnak majd mind a dobozok egyedi azonosításával kapcsolatos, mind az adattár kialakításával és fenntartásával kapcsolatos költségek. S azt, hogy biztonságosabbá teszik-e a rendszert a biztonsági elemek, a rendszer életbe lépése után a jövő mondja majd meg.

Sztankovits Lívia: Fókuszban a farmakovigilancia... még mindig! - A megfelelő betegnek a megfelelő gyógyszert!

Belenyugodhatunk-e az Európai Unióban néhány éve lefolytatott kutatás eredményébe, mely ötödik leggyakoribb halálokként a gyógyszer mellékhatások miatt bekövetkező elhalálozást adta meg? A válasz természetesen nem. Mit tehetünk, hogy ez a helyzet változzon? A megoldás a biztonságos gyógyszeralkalmazás, amely nem más, mint a gyógyszerek alkalmazása révén folyamatosan frissülő előny-kockázati profil gondos mérlegelése és az ennek figyelembevételével kiválasztott beteg.

Arra van szükség, hogy az egészségügyi szakember, a megfelelő betegnek, a megfelelő módon, a megfelelő gyógyszert rendelje. Erre viszont akkor nyílik csak lehetősége, ha a fele-

lősségteljes döntést a gyógyszer kockázati profiljának teljes ismeretében hozzák meg.

A kockázati profil állandó építése az orvos-beteg-forgalmazó-hatóság folyamatos, napi szintű együttműködésének eredménye. Értethető tehát, hogy a betegközpontú orvos-beteg kapcsolat az egyik legalapvetőbb forrása az új kockázattal kapcsolatos ismeretek megszerzésének.

A Farmakovigilancia ugyanis a rá vonatkozó szabályozás 2012-ben történt megújulása óta nagy átalakuláson megy keresztül: jelentősen megnőtt ezen a téren a transzparencia, vagyis egyre több adat, információ válik egyre többek számára elérhetővé. Ezzel együtt nőtt az adatkoncentráció is: az adatok ma már uniós szinten állnak rendelkezésre, így még pontosabb úgynevezett kockázati-profil építhető fel egy-egy gyógyszerről. Mindez a betegek érdekeit szolgálja. Az információk szélesebb körben való megosztásának egyik kézenfekvő következménye az, hogy ha egy gyógyszer-mellékhatásra egy országban fény derül, annak azonnal következménye lesz az összes olyan országban, ahol az adott gyógyszert vagy hatóanyagot alkalmazzák.

Meg kellene azonban végre értenünk és el kellene fogadnunk orvosként, gyógyszerészként, forgalmazóként és betegként egyaránt azt, hogy a gyógyszeres kezeléssel egy lehetséges kockázatnak tesszük ki magunkat azzal, hogy beavatkozunk az emberi szervezet aktuálisan nem megfelelő működésébe egy kémiai/biológiai szerrel. Fenti állítással nem lehet vitatkozni, azonban tudnunk kell, hogy minden esetben csak lehetséges kockázatokról beszélünk, mely nem jelenti szükségszerűen azt, hogy minden gyógyszerzedő valamilyen nemkívánatos hatással, gyógyszer mellékhatással fog szembesülni a terápia során. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy e nélkül a kockázat nélkül sok esetben nincs esélyünk a gyógyulásra, vagy nincs esélyünk arra, hogy gyógyszerek alkalmazásával jelentősen le tudjuk rövidíteni a betegségben eltöltött időt.

A cél tehát, hogy a jótékony hatás mellett a lehető legkisebb kockázatnak tegyük ki magunkat, vagy betegünket, ennek eléréseért mindenkinek tennie kell: a betegnek ugyanúgy, mint az egészségügyi szakembernek. A megfelelő információ átadásában, illetve befogadásában látjuk a megoldás kulcsát, hiszen megfelelő befogadás,

elfogadás esetén várható leginkább a gyógyszer alkalmazásával kapcsolatos előírások legszorosabb követése, melynek segítségével tudjuk leginkább a kockázatokat mérsékelni.

Szabados Péter: Elemzés, tervezés, optimalizálás – vállalati folyamat-szimuláció

Minden vállalat esetében legfőbb cél az optimális működési rendszer megteremtése és a bevételek legnagyobb mértékű növelése. Ennek egyik legfontosabb feltétele a belső folyamatok átszervezése és hatékonyabbá tétele. Ugyanakkor a változtatások technikai és gazdasági hatásait célszerű előre megtervezni, összefüggésiben átlátni, még mielőtt az esetek többségében kockázatos és talán felesleges beruházásokra sor kerülhetne.

A folyamatok elemzésében tud pótolhatatlan segítséget nyújtani a piacon jelenleg kapható legkifinomultabb, és egyben a legnagyobb funkcionalitást kínáló szimulációs alkalmazás, a WITNESS. Ez a szoftver nem egy hagyományos adatfeldolgozó rendszer. Sokkal inkább termelési, gazdasági, értékfolyam vezetők, logisztikai, lean, és kontrolling szakemberek számára kifejlesztett döntés előkészítő, elemző, tervező és optimalizáló eszköz.

A számítógépes folyamat-szimuláció azt a lehetőséget kínálja, hogy a valós folyamatokban résztvevő elemek számítógépes leképezésével, megalkossuk egy adott üzem, gyártási, logisztikai és üzleti folyamatainak logikai modelljét. A modell vizsgálatával juthatunk hozzá azokhoz a mennyiségekhez és összefüggésekhez, amelyek jellemezni fogják a jövőben lejátszódó valóságos eseményeket. Megismerhetjük az egyes folyamatok rejtett kapcsolatait, hogy a legjobbat hozzuk ki az adott feltétel-rendszerben, és a legmegfelelőbb döntéseket hozzuk meg a helyzet kezelésére. Időben be kell avatkozni, hogy a történéseket a számunkra legkedvezőbb irányba tudjuk terelni. A folyamat-szimuláció szolgáltatja eredmények alapján időt, energiát, erőforrást és legfőbbképpen pénzt takaríthatunk meg.

Tudatosan megtervezhetjük és irányíthatjuk a jövőt.

Alkalmazás

A szoftver közel 40 éves fejlesztése eredményeként, az ipar minden területére alkalmazható funkcionalitással rendelkezik. Legyen szó gépipari, elektronikai, gyógyszer vagy vegyipari cégekről, tipikus feladat a gyártási, csomagolási, logisztikai problémák megoldása, a szűk keresztmetszetek, a kapacitások, az erőforrás igény és a rejtett tartalékok feltárása, továbbá az optimális működési feltételek meghatározása. Hagyományos terület a beruházások előzetes elemzése, a költségek megtérülése, a várható nyereség és a hatékonyság szempontjából. Nélkülözhetetlen segítség az egyre inkább előtérbe kerülő értékáram feltérképezésében, a veszteségek csökkentésében és a jövőállapot megtervezésében. Sikeresen alkalmazzák a gyártási tervek hosszú távú, és üzemi szintű finom ütemezésének ellenőrzésére is.

Előnyei

A diszkrét eseményalapú folyamat-szimulációs szoftverek közül egyedül a WITNESS biztosítja azt a kimagasló funkcionalitást, amellyel a felhasználó nem kényszerül lépten-nyomon az eredmények megbízhatóságát befolyásoló fontos részletek elhanyagolására, vagy összevonására. A WITNESS korlátok nélkül képes vizsgálni a gyártási, logisztikai és üzleti folyamatokat, az egyes elemek időbeli dinamikus kölcsönhatásaival, ütközéseivel együtt. A modellek segítségével olyan megbízható, a gyakorlatba is átültethető információt kaphatunk, melyeket más módszerrel vagy kisebb tudású szimulációs alkalmazással nem tudnánk elérni.

Dr. Veress Gábor, MTESZ; Dr. Ilku Livia, MAGYOSZ; Dr. Stankovics Livia, Sanofi-Aventis Zrt; Szabados Péter, CAD+Inform Kft.; Nagy Péter József, EOQ MNB Gyógyszeripari Szakbizottság

Műszer oldal – Minden ami műszer
<http://www.muszeroldal.hu>

Hírlevél: <http://www.muszeroldal.hu/infomail.php>

Beszámoló az „Intelligens épületek?” témájú szakbizottsági rendezvényről

Az Építésügyi, a Közigazgatási, a Szolgáltatási és a Terminológiai Szakbizottságok 2015. február 23-án az EOQ MNB Képzési Központban mintegy 20 fő részvételével közös délutáni rendezvényt tartottak. A meghívott előadó *Horváth János*, a téma szakértője, az Informatikai Tárcaközi Bizottság (ITB) nyugalmazott elnöke röviden vázolta a domotika, mint viszonylag új tudományág és épületfejlesztési irányzat fogalmát, jelenlegi helyzetét és célkitűzéseit.

Az informatika elérte az építészetet is, hiszen egyre inkább elterjedőben vannak az úgynevezett intelligens épületek, amelyek kialakítása során az építési termékek elsősorban a számítástechnikával lépnek kapcsolatba. Ennek jelentősége az energiatakarékosság, a klímavédelem és egyéb biztonsági kérdések előtérbe kerülésével különösen felértékelődik, hiszen a modern informatika nélkül nem adható hatékony válasz ezekre az új kihívásokra. Az ún. intelligens épületekben minden emberi beavatkozás nélkül, távvezérlés segítségével működtethetők a különböző berendezések, ami azt jelenti, hogy informatikai termékek hatolnak be olyan folyamatokba, amelyek korábban mechanikus jellegűek voltak. Lakásunk ugyanis több olyan hálózat – víz-, gáz- és áramellátás – része, amit mi már természetesnek veszünk, és ezek biztosítják komfortérzetünket. Most ezek az eszközök megújulnak és informatikai tartalommal töltődnek fel, vagyis egy olyan távvezérelt program lesz mögöttük, ami lehetővé teszi a hibák előrejelzését és a berendezési eszközök korlátlan fejlesztését. A szabványos alkatrészek a gyártótól függetlenül cserélhetők lesznek.

A domotika (az épületek informatizálása) Franciaországból kiindulva hamar elterjedt Nyugat-Európában, Magyarország azonban az Európai Unió által is megfogalmazott fejlesztési irányokhoz képest mintegy 15-20 éves lemaradásban van Nyugat-Európához képest az intelligens épületek területén. Mivel ma nálunk gyakorlatilag nincs gazdája ennek a témának, a felzárkózásban sokat segíthetne egy később önfenntartóvá váló **domotikai kompetencia központ** létrehozása elsősorban a külföldi tapasztalatok és ajánlások átvételére, amely összehangolná az ágazat és a piaci szereplők tevékenységét, s megszüntetné hazánk külföldieknek való kiszolgáltatottságát. Az ehhez

szükséges eszközök a számítástechnika töretlen fejlődése révén adóttak, viszont a tervezésben és a kivitelezésben részt vevő szakemberek képzése még nincs megszervezve. Csak néhány felsőoktatási intézményben foglalkoznak domotikával, de a tananyagok nincsenek egymással összehangolva. A Magyarországon levő 4,3 millió lakás (nemzeti vagyónk 75%-át épületek, építmények tesztelik meg!) mindössze 10%-ánál alkalmaznak domotikát, holott Nyugaton ez az arány már eléri a 70%-ot. Az új informatikai szabványoknak megfelelően szükséges a jogszabályi háttér korszerűsítése is.

Dr. Kovács Oszkár, a Magyar Mérnöki Kamara Hírközlési és Informatikai Tagozatának elnöke hozzászólásában megemlítette, hogy az ő vezetése alatt a Kamarán belül létrehoztak egy Domotikai Munkabizottságot, de itt megrekedt a dolog. A legnagyobb hiányosságot abban látja, hogy az épületi téma egyik tagozat illetékességi körébe sem tartozik bele egyértelműen (valójában egy kicsit mindegyik tagozat kompetenciáját érinti), így azok egymás között lepasszolják azt. Pedig a Kamara hírnevét öregbítené, ha valamilyen forrást találna az említett domotikai kompetencia központ létrehozásához. A fő probléma ugyanis a gondolkodásmód megváltoztatásában rejlik. *Dr. Boross Ferenc* szerint hatalmas káosz, elmaradottság és tehetetlenség uralkodik ezen a téren: amíg a politikai akarat és a kormányzati hozzáállás nem változik meg, nem számíthatunk látványos eredményekre. *Földesi Tamás* a szabványosítás és a minőségirányítási rendszerek jelentőségére hívta fel a figyelmet az építőipar területén. Az informatika horizontális jellegéből kiindulva a gondolkodásmód megváltoztatásához átfogó szemlélet kialakítására van szükség. Sajnos az állami támogatás vagy kezdeményezés valóban reménytelennek látszik.

Zárszavában *Dr. Dudás Ferenc*, az EOQ MNB Közigazgatási Szakbizottságának elnöke köszönetet mondott a „ragyogó” előadásért és a hozzászólásokban is visszatükröződő nagy érdeklődésért. Mivel a domotika tudománya alapvető jelentőséggel bír az életminőség javítása terén, javasolta a téma továbbvitelét az EOQ Magyar Nemzeti Bizottság vezetése felé.

Várkonyi Gábor

TERRA MADRE, a Hagymányos Terméket Előállító Közösségek Világnapja szakmai rendezvény

A Terra Madre („Anyaföld”) Napját világszerte ünneplésben részesítik, melynek célja a hagyományos termékeket előállító közösségek támogatása, együttműködésük és tapasztalatcseréjük elősegítése. Ennek a jegyében került megrendezésre a 2014. évi Terra Madre Világnap is, ahol a hagyományos terméket előállító közösségeket helyeztük a középpontba.

A Világnap keretében a HÍR (Hagyományok-Ízek-Régiók) védjegy használati jogát 2014-ben elnyert pályázók ünnepélyesen megkapták. A minisztérium által működtetett HÍR védjegy pályázat eredményeként 2010 óta – az idei díjazottakkal együtt – összesen 48 pályázó 117 terméke nyerte el a HÍR védjegy használatának jogát.

A konferencia és a kiállítás megrendezésére 2014. december 9-én, kedden a Földművelésügyi Minisztériumban került sor.

Rendezők: Eredetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkárság

Az EOQ MNB idén 10 éves Hagymányos Élelmiszer Munkacsoportja

Fővédnök: *Dr. Fazekas Sándor* földművelésügyi miniszter

Megnyitójában *Dr. Simon Attila István* közigazgatási államtitkár emlékeztetett rá, hogy – a nemzetek feletti és a nemzeti gondolatok erősödésével párhuzamosan – a hagyományos ízekhez fordulás reneszánszát éli az egész világon. Egyfajta gasztronómiai forradalom zajlik: megjelent az a vásárlói réteg, amely igényli a minőséget és van is rá fizetőképes kereslete. A fogyasztási kultúra és ezzel együtt a hagyományos termékek piaca felmenő ágában van, amin sokat lendíthet a védjegy rendszer továbbfejlesztése is, ami nélkülözhetetlen a vidéki életbe helyezett hit és bizalom helyreállításához.

Plenáris ülés

Szakáli István Loránd, agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős helyettes államtitkár:
A hagyományos termékek és az Értéktárak jelentősége

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény szerint a hungarikumok valódi nagyköveteink a világban és nemzeti összetartozásunkat is megerősíthetik. Ezzel kapcsolatos feladataink a következők:

- azonosítani, összegyűjteni, megőrizni nemzeti értékeinket;
- gondoskodni azok megismerhetőségéről;
- minél szélesebb társadalmi kör bevonása az értékgyűjtésbe (fiatalok, civilek, önkormányzatok);
- az élelmiszeripari, turisztikai, kultúrdiplomáciai, külgazdasági haszon kiaknázása.

Az értékpíramis talapzatát az alapszintű (megeyi, ágazati, külhoni) értéktárak képezik, ez a nemzeti érték kategória. A Magyar Értéktár a kiemelkedő nemzeti értékeket foglalja magában, a Hungarikumok Gyűjteménye pedig jelenleg 42 hungarikum terméket tartalmaz.

A hungarikumok kerekén 50%-a, azaz 21 termék a kulturális örökségünk részét képezi, továbbá agrár- és élelmiszergazdaság 13, egészség és életmód 2, ipari és műszaki megoldások 2, turizmus és vendéglátás 2, sport 1 és természeti környezet 1 hungarikummal rendelkezik jelenleg.

A Hungarikum Védjegy hozzáadott piaci értéket képvisel. A védjegy tulajdonosa a Földművelésügyi Minisztérium. A védjegy használati jogának elnyerése ingyenes pályázat útján lehetséges.

Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes főosztályvezető
(FM Eredetvédelmi Főosztály):

Az eredetvédelem szerepe és jelentősége

Az eredetmegjelölés szoros földrajzi kapcsolatot tételez fel a termék és a földrajzi környezet között: a termelés, feldolgozás és előállítás **valamennyi** fázisának az adott földrajzi területen kell történnie. Ezzel szemben a földrajzi jelzés alkalmazásához elég, ha a földrajzi kapcsolat a termék és a földrajzi környezet között csak a termelés, feldolgozás vagy az előállítás **valamelyik** fázisában áll fenn. A mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, borok és szeszes italok eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek oltalma esetében figyelemmel kell lenni az agrárpolitikai és vidékfejlesztési összefüggésekre.

Szegedyné Fricz Ágnes főosztályvezető-helyettes
(FM Élelmiszer-feldolgozási Főosztály):

Az élelmiszerek jelölésére vonatkozó uniós és hazai előírások

A fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló 1169/2011/EU számú rendelet

tartalmazza és egységes formában foglalja össze az általános jelölési és a különös tápérték jelölési előírásokat. Nagyon fontos a következő megállapítás: „Elsődleges felelős az az élelmiszer-vállalkozó, akinek a neve vagy cégneve alatt forgalomba hozzák az élelmiszert. A lánc valamennyi tagja felelősséggel tartozik a saját hatáskörén belül a jelölési információk meglétéért és pontosságáért.”

A tápérték jelölés 2016. december 13-tól kötelező lesz az előrecomagolt élelmiszerekre (1-1-90/496 MÉ előírás), de már korábban is lehet az új szabályok szerint jelölni.

A kézműves termékek esetében kiemelt fontossága van a Jó Eljárású Gyakorlatnak; a jelöléssel kapcsolatban a Magyar Élelmiszerkönyv következő két irányelvét érdemes kiemelni:

2-109 Kézműves/kézműves élelmiszerek általános jellemzői

2-105 Megkülönböztetett minőségi jelöléssel ellátott kézműves tejtermékek

Az irányelvek 9 ágazatot érintenek: sütőipar, pálinka, étolaj, ecet, hústermékek, tejtermékek, lekvárok-szörpök, fagylalt, fűszerpaprika.

Hódi Ágota osztályvezető (FM Agrárfejlesztési Főosztály):

Vidékfejlesztési Program, 2014-2020

Az EU korábban öt nagyszabású célt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és az éghajlat/energiapolitika területén, melyeket 2020-ig kíván megvalósítani.

A közös agrárpolitika új célkitűzései:

1. Életképes élelmiszertermelés: a mezőgazdasági jövedelmek és a szektor versenyképességének javítása.
2. Természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás: a mezőgazdaság által előállított közjavak ellentételezése és ösztönzése.
3. Kiegyensúlyozott területi fejlődés: a vidéki közösségek és a vidéki munkahelyek fenntartása.

Pódiumbeszélgetés a védjegyek és minőségrendszerek jó gyakorlatairól

Moderátor: Pallóné Dr. Kisérdi Imola, FM Eredetvédelmi Főosztály

A pódiumbeszélgetés a „Bácskai Becses” című kisfilm levetítésével vette kezdetét, amiből a nézők megismerkedhettek két felső-bácskai település, Tompa és Kelebia legutóbbi közös fejlesztési kezdeményezéseivel.

A pódiumbeszélgetés résztvevői közül elsőként *Almádi Krisztina* szakmai igazgató (EMKA Tanácsadó Kft.) röviden ismertette a Bácskai Becses és a Nánási Portéka védjegyek kialakulásának körülményeit és a márkaépítés, mint jó gyakorlat terén szerzett tapasztalatokat.

Dr. Nagy Imre elnök (Civilek a Lakóhelyért Egyesület, Hajdúböszörmény) felhívta a figyelmet az I. világháború előtti hasznos elemek felkutatásának szükségességére, amikor még nagyrészt önellátás jellemezte a családokat.

Dr. Márai Géza címzetes egyetemi docens (Szent István Egyetem, Gödöllő) ismertette a 2013-ban létrehozott TájGazda jó minőséget támogató tanúsítási rendszert, amely tartalmazza:

- a részletes tájegység teljes körű (növénytermesztés, állattartás, feldolgozás) minőségirányítási és környezettudatos termelési előírásait és feltételrendszerét;
- a független szaktanácsadási, ellenőrzési és megfeleltetési folyamatok megvalósítási módját;
- a tanúsító védjegy odaítélésének és használatának akkreditált folyamatát.

Dr. Nagy Mariann projektmenedzser röviden beszámolt a „Helyi termékvédjegy és helyi termékek boltjának kialakítása Kaposváron” című, a helyi termékek népszerűsítését szolgáló pályázat eredményeiről. A KAPOSVÁR KINCSE védjegyet csak olyan termékeken lehet alkalmazni, amelyeket 50%-nál nagyobb arányban Kaposvárott, illetve annak 40 kilométeres vonzáskörzetében, de legfeljebb Somogy megye területén állították elő.

Jankuné Dr. Kürthy Gyöngyi osztályvezető (Agrárgazdasági Kutató Intézet) előadásában megállapította, hogy a magyar fogyasztó sajnos keveset tud a védjegyekről, ezért szükséges a HÍR program népszerűsítése az emberek körében és a marketing erősítése. Ettől nem tekinthetünk el, hiszen a HÍR termékek olyan értékeket képviselnek, amelyeket feltétlenül meg kell őriznünk a jövő számára.

„Problémák és lehetőségek a kalocsai és a szegeci fűszerpaprika hírnevének megerősítésében” címmel tartott előadást *Dr. Szabó Erzsébet* tudományos főmunkatárs. A Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ (NAIK), illetve az Élelmiszer-tudományi Kutatóintézet (ÉKI) által végzett közös kutatás a következőket emelte ki:

A külföldi minták 75%-a mikotoxinnal szennyezett, 42%-uk pedig a megengedett szint feletti mikotoxin tartalmú. A hazai fűszerpaprika élelmiszerbiztonsága jobb! Nagy lehetőségeket

rejt magában, hogy mind a szakértők, mind a fogyasztók pozitív attitűddel viseltetnek a magyar fűszerpaprika iránt és a fizetési hajlandóság nagyobb a kiváló termékért, mint más termék esetében. Még akkor is így van ez, ha az elmúlt években minőségcsökkenést tapasztaltak.

A HÍR Védjegy díjak és oklevelek átadása

Az okleveleket *Dr. Feldman Zsolt* agrárgazdasáért felelős helyettes államtitkár, a díjakat pedig *Lipcsey György*, a Magyar Turizmus Zrt. vezérigazgató-helyettese adta át.

Díjazottak:

1. *Oláh Krisztián* cigándi polgármester a Bodrogköz Tájélmúzeumáért Alapítvány képviseletében a cigándi kásás káposztáért.
2. *Lenkey Péter*, az Észak-Magyarország Flórája Faunája Alapítvány projektmenedzsere a baskói hagyomány szerint készített köttes süteményért.
3. *Sánta Judit* Nagyrédéről a natúr kecskesajtért.
4. *Batha Judit* és *Batha Pál*, az őrségi Batha Porta tulajdonosai az őrségi tökmagolajért.
5. *Nardai Anita*, a Magyar Pékek Fejedelmi rendje rendfő asszonya a „Vízen kullogó”-kelt kalácsért.

„Közösségi vándordíj és Elismerő Oklevél a hagyományos termékekért”

A Vándordíj Bizottság (tagjai: az EOQ MNB elnöke, az FM Élelmiszer-feldolgozási Főosztály vezetője, az EOQ MNB Hagyományos Élelmi-

szer Munkacsoport vezetője, a HÍR Bíráló Bizottság elnöke és a Slow Food mozgalom hazai képviselője) döntése értelmében idén – 2014-ben – a Kis-, Közép-, Agrárvállalkozók Sajtőkészítők Egyesülete kapja a díjat.

Az idei díjat és oklevelet *Dr. Molnár Pál*, az EOQ MNB és a Közösségi Vándordíj Bizottság elnöke, illetve *Laszlovszky Gábor*, az Élelmiszerfeldolgozási Főosztály vezetője és a Bizottság társelnöke adta át *Kovács László*, a Sajtőkészítők Egyesületének elnöke számára.

További elismerések

Dr. Molnár Pál adta át a hagyományos termékek népszerűsítéséért végzett kimagasló színvonalú szakmai tevékenység elismeréséért járó oklevelet az idén 10 éves „Civilek a Lakóhelyért Alapítvány” számára. Az elismerő oklevelet *Dr. Nagy Imre*, az Egyesület elnöke vette át.

A HÍR védjegyes díjazottak röviden, 5-5 percen belül bemutatták tevékenységüket.

A Magyar Pékek Fejedelmi Rendjét *Nardai Anita* rendfőnök asszony mutatta be, majd átadta a szót a Kinizsi Pál Élelmiszeripari Szakképző Iskola két növendékének: *Kovács Rebeka* és *Orsós Veronika* pék-cukrász tanulóknak, akik élményszerűen meséltek iskolájuk képzési rendjéről és a vízen kullogóról. Elkíserte őket *Pappné Szabó Ibolya* mérnök-tanár és *Balázs Tibor* igazgató is.

Pallóné Dr. Kisérdi Imola – Várkonyi Gábor

Beszámoló a „Menedzsment szerepe a Lean és Six Sigma programok eredményességében” témájú szakbizottsági rendezvényről

A Hat Sigma és Lean, valamint a Statisztikai Módszerek Szakbizottsága 2015. június 3-án az EOQ MNB Képzési Központban közös délutáni rendezvényt tartottak. Három előadás hangzott el.

Tóth Csaba László (Thot Quality Management Kft., www.thotquality.hu): **A menedzsment szerepe a Lean és Six Sigma programok eredményességében – Van akinek sikerül, van akinek nem (De mi lehet az oka?)**

A Lean a termelékenység fejlesztésére szolgáló módszer, ezzel szemben a Six Sigma inkább a minőséghez kötődik. Mindkét módszer a nyolcvanas évek második felében jelent meg és felme-

rül a kérdés: Mi a menedzsment szerepe e két különleges módszertannál? Miért van az, hogy egyeseknek sikerül, másoknak nem? Lehetséges, hogy a sikertelenség egyik oka éppen a két módszertan helytelen összemosásában rejlik?

A bevezetés kapcsán először azt a kérdést kell feltenni, hogy alkalmas-e az adott vállalati kultúra a bevezetésre? Egyetért-e a menedzsment a változással? Ezt a felső vezetők sokszor nem értik meg, hanem a kultúra alapvető szerepének figyelembe vétele helyett inkább a jól látható, egyébként haszontalan számokkal menedzselnek, de nem merik felhatalmazni a dolgozókat az önálló döntéshozatalra bizonyos szituációkban. A közép-

vezetők is gyakran ellenállnak a változásoknak, mert úgy érzik, hogy ezek az ő köreiket zavarják.

Egy jó kezdeményezés általában két dolog miatt bukhat meg: van benne rendszer, de hiányzik a szenvedély, vagy van ugyan benne szenvedély, de nincs benne rendszer. A Six Sigma bevezetése legtöbbször a következőkön bukik el: nem megfelelő erőforrások bevonása és a funkciók ellenállása, a változások iránti érzéketlenség, továbbá a kommunikáció hiánya. Egy vizsgálat szerint a siker 100%-ban a sikeres kommunikáción és 95%-ban a felső vezetés hathatós támogatásában rejlik. Nagyon fontos még az értelmes célok és határidők lefektetése egy rugalmas bevezetési tervben. A Lean és a Six Sigma képes megédesíteni az életünket, de csak akkor, ha jól csináljuk!

Tóth László (Thot Quality Management Kft.): **Mi köze a sógunoknak a Leanhez? A Japán Ipari Menedzsment történeti és társadalmi alapjai**
Nem könnyű arra a kérdésre válaszolni, hogy mi is az a Lean. Valójában nem valamiféle egységes rendszerről van szó, hanem inkább egy gondolkodásmódról, több, egymástól függetlenül kialakult eszközről. Bizonyos módszereket már igen régen, 1947/48 óta alkalmaznak sikerrel!

A Lean 5 alapelve (Womack és Jones alapján):

1. Érték definiálása
2. Értékáram definiálása – érték elkülönítése a veszteségtől
3. Egyenletes áramlás – a termék ne vesztegeljen
4. Húzó rendszer
5. Tökéletességre való törekvés

A legfontosabb elemek:

- Emberek és csapatmunka
- Folyamatos fejlesztés
- A hulladékok csökkentése

Mindezek alapja a hagyomány és az adaptáció, elsősorban a japán történelmi, társadalmi és kulturális alapok. Közismert, hogy a japán társadalom rendkívül konzervatív, de megfigyelhető a máshol sikeres modellek beillesztése és tovább tökéletesítése is a már meglévő japán hagyományokba. Az erősen hierarchikus, az erkölcsöket (sintoizmus, konfucionizmus, buddhizmus) a középpontba állító japán felfogás szerint a vállalat is egy nagy család, vagyis egy becsületességen nyugvó kollektíva. A nyers erő alkalmazása helyett az ügyesség, a fürgeség és a társadalmi erőforrások kerülnek előtérbe. A II. Világháború után a hadiipar helyett a csúcstechnológiákat helyezték előtérbe: a japán jóléti államban a vállalatok játsszák a főszerepet, hatékony iparfejlesztést alkalmazva.

A rendezvény harmadik előadója **Lakat Károly** (L.K. Quality Bt., www.lkq.hu/sigma) a **Szoftverek segítenek** című előadásában különböző – Hat Sigma és Lean – projektek és feladatok megoldására kifejlesztett szoftvereket mutatott be.

Az előadó a folyamatok üzemi szintű ellenőrzésére a **DataLyzer** SPC szoftverjét ajánlotta, mely automatikus adatbevitellel valós időben mutatja az ellenőrzőkártyán a mérési eredményeket és riaszt rendellenes pont esetén. A többnyelvű (köztük magyar) programhoz egyéb minőségi eszközök (FMEA, MSA, OEE) is csatlakoztathatók.

A hatszigmások folyamatszimuláló és optimalizáló szoftvere a **ProcessModel**, mely életre kelti a folyamatábrát, és szolgáltatja a folyamat adatait (pl. ciklus idő, költségek, szűk keresztmetszet, stb).

A folyamatok fejlesztésének egyik legismertebb szoftvere a **Minitab statisztikai szoftver**, de mellette Minitab Inc. újabb termékekkel is szolgálja a minőségügyi szakembereket.

A **Minitab Quality Companion** szoftvert a Lean és Hat Sigma projektek menedzselésére használják. Több, mint 100 minőségi eszközt tartalmaz. Segítségével az egész Lean Hat Sigma projekt dokumentálható, nyomon követhető, így egy helyen megtalálható a projekttel kapcsolatos minden adat, elemzés, következtetés és eredmény.

A Minitab Inc. fejlesztési irányát mutatja, hogy a Quality Companion-t (melyet számítógépre kell telepíteni) társították a projektek összesítésére, adatok és eredmények tárolására szolgáló – és felhőben virtuálisan futtatható – Dashboard szoftverrel és létrehozták a **Qeystone** nevű projektmenedzselő platformot (szoftverkörnyezetet).

Minitab Inc. legújabb fejlesztése a **Devize** – Monte Carlo szimulációt végző és optimalizáló – szoftver, mely teljesen felhőbe működik, futtatásához csak internet hozzáférés és jelszó szükséges.

Az előadókkal és a szoftverekkel az EOQ MNB következő továbbképző tanfolyamain: Hat Sigma Zöldöves, Lean és Six Sigma, Zöld és Feketeöves Statisztikus, Kísérlettervezés, Mintavételes minőség-ellenőrzés találkozhatnak a résztvevők (eoq.hu/tanf-ok.htm).

Az összességében tartalmas és sikeres rendezvény előkészítésként szolgált a 2015. őszére tervezett „EOQ MNB Lean és a Six Sigma Menedzser” tanfolyamra, melyre – megfelelő számú résztvevő esetén – 2015. szeptember végén és október elején kerül sor.

Lakat Károly és Tóth Csaba László